

Vyhláška č. 321/2005 Z. z.

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o rozsahu praxe v niektorých zdravotníckych povolaniach

<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-321>

(v znení č. 542/2005 Z. z., 584/2008 Z. z., 334/2010 Z. z., 445/2013 Z. z., 28/2017 Z. z.)

Čiastka	136/2005
Platnosť od	20.07.2005
Účinnosť od	01.03.2017

Aktuálne znenie 01.03.2017

321

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 30. júna 2005

o rozsahu praxe v niektorých zdravotníckych povolaniach

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 28 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 720/2004 Z. z. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška ustanovuje rozsah praxe

- a) zdravotníckeho pracovníka v záchranej zdravotnej službe¹⁾ v zdravotníckych povolaniach lekár, zdravotnícky záchranár a sestra,
- b) zdravotníckeho pracovníka vo vojenskom zdravotníctve ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „vojenské zdravotníctvo“) v zdravotníckych povolaniach lekár a zdravotnícky záchranár,
- c) zdravotníckeho záchranára v ambulancii Hasičského záchranného zboru a zdravotníckeho záchranára v ambulancii Horskej záchranej služby,
- d) rádiologického technika,
- e) zdravotníckeho asistenta,
- f) zubného technika,
- g) lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- h) dentálnej hygieničky.

§ 2

Rozsah praxe lekára v záchranej zdravotnej službe

(1) Lekár ambulancie záchranej zdravotnej služby²⁾ okrem lekára podľa odseku 2 v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe samostatne

- a) vykonáva prvotné zhodnotenie zdravotného stavu osoby, ktorá potrebuje poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti,
- b) vykonáva triedenie zranených a určuje závažnosť poškodenia zdravia, priority liečby a ošetrovania,
- c) odoberá anamnézu, zisťuje a rozpoznáva rizikové faktory, cielene ich vyhodnocuje,
- d) navrhuje a vykonáva najvhodnejšie diagnostické postupy a interpretuje ich výsledky,
- e) vykonáva diferenciálnu diagnostiku, stanovuje hlavné a vedľajšie diagnózy v súlade s anamnézou, fyzikálnym vyšetrením, intervenčnými a ďalšími vyšetreniami,
- f) navrhuje liečebné nefarmakologické a farmakologické výkony,
- g) vykonáva potrebnú liečbu a iné súvisiace činnosti,
- h) riadi súčinnosť medzi viacerými poskytovateľmi neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

(2) Lekár, ktorý nezískal odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností,^{1a)} vykonáva v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe odborné pracovné činnosti podľa § 3 ods. 1.

(3) Lekár vo vojenskom zdravotníctve vykonáva činnosti uvedené v odseku 1.

§ 3

Rozsah praxe zdravotníckeho záchranára v záchranej zdravotnej službe

(1) Zdravotnícky záchranár v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby samostatne

- a) odoberá základnú anamnézu od osoby, ktorá potrebuje poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti, od jej príbuzných a iných svedkov udalosti,
- b) sleduje, hodnotí a zaznamenáva životné funkcie pomocou primeraných klinických a technických prostriedkov,
- c) vykonáva posudzovanie zdravotného stavu osoby a stanovuje pracovnú diagnózu v rozsahu získaného vzdelania,
- d) vykonáva prvé ošetrenie všetkých poranení vrátane krvácania,
- e) vykonáva vyčistenie dýchacích ciest, zaisťuje priechodnosť dýchacích ciest a vykonáva kardiopulmonálnu resuscitáciu,
- f) používa automatický a poloautomatický externý defibrilátor,
- g) zaisťuje periférny žilový vstup vrátane intraoseálneho a podáva fyziologický roztok na udržanie priechodnosti žilového prístupu,
- h) podáva kyslíkovú liečbu inhaláciou,
- i) odvádza prekotný pôrod, vykonáva prvé ošetrenie novorodenca, ošetruje rodičku,
- j) ošetruje pneumotorax neinvazívnym spôsobom,
- k) zavádza žalúdočné sondy,
- l) zavádza močový katéter u žien,
- m) odoberá biologický materiál v prípade potreby,
- n) odoberá kapilárnu krv na diagnostické účely,
- o) polohuje a imobilizuje osobu s prihliadnutím na rozsah a povahu poranenia alebo ochorenia a vyslobodzuje v rámci svojich možností,
- p) znehybňuje poranené časti tela osoby,
- q) ohrieva alebo chladí osobu pri úrazoch spôsobených nízkymi alebo vysokými teplotami,
- r) ošetruje amputát vhodný na replantáciu,
- s) zabezpečuje transport osoby,
- t) nepretržite sleduje a zabezpečuje uspokojovanie potrieb osoby súvisiacich so zdravím, chorobou a umieraním,
- u) ošetruje drény, periférne cievne katétre, permanentné močové katétre, sondy, kanyly a stómie,
- v) zaisťuje bezpečnosť zásahu,
- w) zaisťuje bezpečnosť pristávacej plochy a navigáciu ambulancie vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby v teréne,
- x) zabezpečuje starostlivosť o telo mŕtvej osoby.

(2) Zdravotnícky záchranár v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci okrem samostatne vykonávaných odborných pracovných činností uvedených v odseku 1 môže na základe písomného poverenia podľa odseku 5 samostatne podávať

- a) aj iné kryštaloidné roztoky, ako je roztok uvedený v odseku 1 písm. g),
- b) 40 % roztok glukózy intravenózne pri diagnostikovanej hypoglykémii,
- c) adrenalin intravenózne, intraoseálne alebo endotracheálne pri zastavení krvného obehu.

(3) Zdravotnícky záchranár so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná³⁾ získanou podľa predpisov platných do 30. júna 2010 v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci okrem samostatne vykonávaných odborných pracovných činností uvedených v odsekoch 1 a 2 môže na základe písomného poverenia podľa odseku 5 a po konzultácii postupu s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo so špecializáciou v špecializačnom odbore anesteziológia a intenzívna medicína príslušného poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby samostatne podávať

- a) nitráty perorálne,
- b) kyselinu acetylosalicylovú perorálne,
- c) clopidogrel perorálne,
- d) neopiátové analgetiká perorálne, intramuskulárne alebo frakcionovane intravenózne,
- e) adrenalin pri anafylaktickom šoku.

(4) Zdravotnícky záchranár s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci okrem samostatne vykonávaných odborných pracovných činností uvedených v odsekoch 1 až 3 môže na základe písomného poverenia podľa odseku 5 a po konzultácii postupu podľa odseku 3 samostatne podávať

- a) liečbu pri kardiopulmonálnej resuscitácii,
- b) analgetiká,
- c) furosemid,
- d) diazepam,
- e) magnesium sulfuricum,

- f) metylprednizolon,
- g) antidotá,
- h) antiemetiká,
- i) antihistaminiká,
- j) heparíny,
- k) pri medziklinickom transporte osoby liečbu podľa ordinácie lekára, ktorý transport indikoval.

(5) Na samostatné vykonávanie odborných pracovných činností uvedených v odsekoch 2 až 4 sa vyžaduje písomné poverenie odborného zástupcu príslušného poskytovateľa záchranej zdravotnej služby alebo ním povereného lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína. Poverenie sa vydáva najviac na päť rokov podľa vzoru uvedeného v prílohe.

(6) Okrem samostatne vykonávaných odborných pracovných činností uvedených v odseku 1 zdravotnícky záchranár ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby spolupracuje s lekárom podľa § 2 ods. 1 pri

- a) kardiopulmonálnej resuscitácii, intubácii a riadenom dýchaní, defibrilácii a podávaní liekov,
- b) aplikácii všetkých druhov liekov stanoveným spôsobom,
- c) prekotnom pôrode, ošetrovaní rodičky a novorodenca po pôrode,
- d) katetrizácii močového mechúra u detí a mužov,
- e) malých chirurgických zákrokov,
- f) podávaní transfúzie a krvných derivátov,
- g) zavádzaní pažerákovej kompresívnej sondy.

(7) Zdravotnícky záchranár ako vodič ambulancie a člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci alebo ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky okrem činností uvedených v odsekoch 1 a 6

- a) riadi motorové vozidlo rýchlej lekárskej pomoci alebo motorové vozidlo rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky,
- b) udržiava rádiovú a telefónnu komunikáciu s operačným strediskom tiesňového volania záchranej zdravotnej služby a všetkými zložkami integrovaného záchranného systému a spolupracuje pri navigácii v teréne,
- c) vyslobodzuje osoby v havarijných situáciách v spolupráci s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému,
- d) podieľa sa na transporte osoby z miesta udalosti do vozidla dostupnými spôsobmi a prostriedkami.

(8) Zdravotnícky záchranár vo vojenskom zdravotníctve vykonáva samostatne činnosti podľa odsekov 1 a 7 a na základe písomného poverenia hlavného lekára ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo ním povereného lekára vo vojenskom zdravotníctve so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína vykonáva samostatne činnosti podľa odsekov 2 až 4.

(9) Zdravotnícky záchranár v ambulancii Hasičského záchranného zboru vykonáva samostatne činnosti podľa odseku 1 a na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v ambulancii Hasičského záchranného zboru alebo ním povereného lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína vykonáva samostatne činnosti podľa odsekov 2 až 4.

(10) Zdravotnícky záchranár v ambulancii Horskej záchranej služby vykonáva samostatne činnosti podľa odseku 1 a na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v ambulancii Horskej záchranej služby alebo ním povereného lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína vykonáva samostatne činnosti podľa odsekov 2 až 4.

§ 4

Rozsah praxe sestry v ambulancii záchranej zdravotnej služby

(1) Odborné pracovné činnosti podľa § 3 ods. 1 môže v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe samostatne vykonávať aj sestra v ambulancii záchranej zdravotnej služby.²⁾

(2) Odborné pracovné činnosti podľa § 3 ods. 2 a 3 môže v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci samostatne vykonávať aj sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť získanou podľa predpisov platných do 30. júna 2010 alebo sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna starostlivosť, ktorá vykonávala pracovné činnosti v záchranej zdravotnej službe do 31. augusta 2010 na základe písomného poverenia podľa § 3 ods. 5, pričom postup konzultuje s lekárom podľa § 3 ods. 3.

(3) Odborné pracovné činnosti podľa § 3 ods. 2 až 4 môže v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci samostatne vykonávať aj sestra s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa alebo s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa a so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť podľa predpisov platných do 30. júna 2010 alebo so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna starostlivosť, ktorá vykonávala pracovné činnosti v záchranej zdravotnej službe do 31. augusta 2010 na základe písomného poverenia podľa § 3 ods. 5, pričom postup konzultuje s lekárom podľa § 3 ods. 3.

(4) Okrem samostatne vykonávaných odborných pracovných činností uvedených v § 3 ods. 1 sestra ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby spolupracuje s lekárom podľa § 3 ods. 6.

§ 4a

Rozsah praxe rádiologického technika

(1) Rádiologický technik samostatne

- a) pracuje s automatickým vyvolávacím zariadením,
- b) spracúva manuálnym vyvolávacím spôsobom filmový materiál,
- c) vykonáva dozimetrické merania prístrojov a príslušenstva; vykazuje výsledky merania na účely akreditácie, prípadne kontroly,
- d) robí kalibračné merania ožarovačov,
- e) meria a sleduje fyziologické funkcie osoby,
- f) zabezpečuje dodržiavanie predpisov radiačnej hygieny,
- g) spolupracuje na odstránení kontaminácie prípadnej radiačnej nehody,
- h) edukuje osobu v súvislosti s diagnostickými postupmi a liečebnými postupmi v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne,
- i) spracúva obrazovú dokumentáciu,
- j) vedie dokumentáciu; na základe dokumentácie vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
- k) uskutočňuje výskum, monitoruje požiadavky na výskum v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne a využíva výsledky výskumu v praxi,
- l) podieľa sa na praktickom vyučovaní v študijnom odbore rádiologický technik,
- m) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi.

(2) Rádiologický technik na základe indikácie lekára samostatne

- a) vykonáva snímkovacie techniky v rádiodiagnostickej skiografii,
- b) vykonáva vyšetrenia na pracovisku počítačovej tomografie a magnetickej rezonancie,
- c) uskutočňuje výber rádiologických vyšetrovacích postupov v rámci zložitých výkonov a neštandardných výkonov,
- d) podáva kontrastné látky z originálneho balenia a ordinované lieky potrebné na rádiodiagnostické vyšetrenie alebo liečebný výkon všetkými dostupnými formami okrem parenterálnej formy podania,
- e) pripravuje fotochemické roztoky na zabezpečenie prevádzky vyvolávacích zariadení,
- f) aplikuje základné ožarovacie techniky a gamagrafické techniky,
- g) aplikuje ožarovacie techniky na kobaltových ožarovačoch, urýchľovačoch a röntgenologických ožarovačoch podľa liečebného plánu,
- h) aplikuje špeciálne radiačné techniky podľa liečebného plánu,
- i) vykonáva všetky funkčné in vivo vyšetrenia pomocou jednosondových vyšetrovacích prístrojov, dvojsondových vyšetrovacích prístrojov a viacsondových vyšetrovacích prístrojov,
- j) vykonáva lokalizačné rádionuklidové vyšetrenia a dynamické rádionuklidové vyšetrenia,
- k) pripravuje osobu na diagnostické výkony a liečebné výkony v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne.

(3) Rádiologický technik vykonáva v spolupráci s lekárom aj výkony súvisiace s diagnostickými výkonmi a liečebnými výkonmi, ktoré uskutočňuje lekár pri invazívnych metódach a pri neinvazívnych metódach.

§ 4b

Rozsah praxe zdravotníckeho asistenta

(1) Zdravotnícky asistent pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti osobám, okrem novorodencov, v rozsahu získaných vedomostí a zručností samostatne

- a) uspokojuje biologické potreby súvisiace so zdravím, chorobou alebo umieraním,
- b) pracuje s informačným systémom zdravotníckeho zariadenia,
- c) zaznamenáva do zdravotnej dokumentácie uskutočnené zdravotné výkony a na základe zdravotnej dokumentácie vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
- d) poučá osobu o základnej starostlivosti súvisiacej s uspokojovaním biologických potrieb,
- e) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- f) zabezpečuje hygienu prostredia vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení,
- g) stará sa o bezpečné prostredie a ochranu intimity osoby,
- h) vykonáva prvú pomoc a zabezpečuje ďalšiu odbornú pomoc,
- i) vykonáva starostlivosť o postel',
- j) vykonáva hygienu osôb,
- k) pripravuje operačné pole,
- l) sleduje bilanciu tekutín a zabezpečuje dodržiavanie pitného režimu,
- m) podáva jedlo a kŕmi osobu s deficitom sebaobslužných činností,
- n) sleduje vyprázdňovanie hrubého čreva a močového mechúra a stará sa o vyprázdňovanie hrubého čreva a močového mechúra,
- o) pripravuje obväzový materiál a obväzuje jednotlivé časti tela,

- p) meria fyziologické funkcie,
 - q) vykonáva činnosti na prevenciu vzniku syndrómu z imobility polohovaním a nácvikom sedu, stoja a chôdze a používa antidekubitové pomôcky,
 - r) vykonáva starostlivosť o kožu okrem ošetrovania porúch celistvosti kože, ktoré vyžadujú zásah sestry,
 - s) vykonáva starostlivosť o ústnu dutinu vrátane osobitnej starostlivosti,
 - t) vykonáva ošetrovanie zhojenej kolostómie a vymieňa zberné vrecko,
 - u) vykonáva nácvik sebaobslužných činností,
 - v) aplikuje zábaly a obklady,
 - w) pripravuje a podáva liečebné čaje,
 - x) stará sa o zavedené permanentné močové katétre,
 - y) zhotovuje bandáž dolných končatín a horných končatín.
- (2) Zdravotnícky asistent pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti osobám, okrem novorodencov, v rozsahu získaných vedomostí a zručností na základe indikácie lekára samostatne
- a) odoberá moč na biochemické vyšetrenie a orientačne vyšetruje moč vrátane kvantitatívnych vyšetrení,
 - b) odoberá stolicu na biochemické vyšetrenie, parazitologické vyšetrenie a bakteriologické vyšetrenie,
 - c) zavádza rektálne rúrky a aplikuje klystíry,
 - d) aplikuje liečivé kúpele,
 - e) aplikuje lieky s lokálnym účinkom na kožu, do oka, do ucha, do nosa a do konečníka,
 - f) aplikuje teplé a studené procedúry,
 - g) odoberá spútum,
 - h) odsáva sekréty z horných dýchacích ciest u osoby s nezaistenými dýchacími cestami,
 - i) preväzuje a ošetruje rany okrem septickej rany, ktorá vyžaduje ošetrovanie sestry.
- (3) Zdravotnícky asistent pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti osobám od 18 rokov veku v rozsahu získaných vedomostí a zručností na základe indikácie lekára samostatne
- a) odoberá kapilárnu krv okrem odberu krvi na acidobázickú rovnováhu,
 - b) podáva inzulín podkožne,
 - c) podáva nízkomolekulárny heparín podkožne,
 - d) podáva lieky intramuskulárne,
 - e) odoberá venóznú krv na vyšetrenie z periférneho cievneho systému,
 - f) podáva stravu sondou.
- (4) Zdravotnícky asistent pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti osobám, okrem novorodencov, na základe indikácie lekára spolupracuje so sestrou pri
- a) činnostiach súvisiacich s prijatím, prepustením, preložením alebo úmrtím,
 - b) malých chirurgických výkonoch,
 - c) diagnostických a liečebných výkonoch,
 - d) starostlivosti o mŕtve telo,
 - e) ošetrovaní drénov a drenážnych systémov,
 - f) výteroch z rán a telových dutín,
 - g) zhotovovaní EKG záznamu,
 - h) príprave a podávaní liekov do ústnej dutiny,
 - i) príprave a podávaní liekov inhalačne a pri aplikácii kyslíkovej liečby,
 - j) zavádzaní permanentného močového katétra u ženy,
 - k) príprave a podávaní intravenózných liekov,
 - l) príprave a podávaní parenterálnej liečby,
 - m) odsávaní sekrétov z horných dýchacích ciest u osoby so zaistenými dýchacími cestami.
- (5) Zdravotnícky asistent pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti osobám, okrem novorodencov, v rozsahu získaných vedomostí a zručností spolupracuje s lekárom pri
- a) činnostiach podľa odsekov 1 až 4,
 - b) fixácii zlomenín dolných končatín a horných končatín,
 - c) zavádzaní permanentného močového katétra u muža.

Rozsah praxe zubného technika

(1) Zubný technik samostatne

- a) posudzuje a navrhuje riešenia v oblasti fixnej protetiky, snímačej protetiky a čeľustnej ortopedie,
- b) odporúča vhodné konštrukčné riešenia zhotovenia zubných náhrad,
- c) určuje farbu a tvar zhotovovaných zubov,
- d) vymieňa trecie segmenty a nefunkčné prvky dentálnych zásuvných spojov a dentálnych zámkov,
- e) opravuje prasknuté a zlomené snímateľné zubné náhrady a čeľustnoortopedické aparáty,
- f) zhotovuje odtlačky ušných koncoviek a tvárových epitéz,
- g) zhotovuje zdravotnícke pomôcky proti chrápaniu vrátane ich odtlačkov,
- h) hodnotí kvalitu zhotovených zubných náhrad a materiál používaný v zubnej technike,
- i) podieľa sa na vývoji dentálnych materiálov, dentálnych prístrojov a dentálnych nástrojov,
- j) zabezpečuje hygienu prostredia vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení používaných v zubnej technike a zabezpečuje dodržiavanie príslušných hygienických predpisov,
- k) podieľa sa na tvorbe programov na podporu verejného zdravia a zdravotnej politiky,
- l) vedie dokumentáciu, zaznamenáva do dokumentácie údaje o použitých materiáloch a pracovných výkonoch; na základe dokumentácie vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky a aktualizuje zoznam protetických prác v zubnej technike,
- m) vydáva potvrdenie o použitom materiáli pre potreby osoby a potreby lekára,
- n) podieľa sa na praktickom vyučovaní v odbore zubná technika,
- o) spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami a ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- p) uskutočňuje výskum, monitoruje požiadavky na výskum v zubnej technike a využíva výsledky výskumu v praxi.

(2) Zubný technik na základe indikácie lekára samostatne

- a) zhotovuje fixné zubné náhrady, snímacie zubné náhrady a čeľustnoortopedické aparáty,
- b) zhotovuje chirurgické dlahy, ušné koncovky, zdravotné pomôcky v gynekológii, obturátory a tvárové epitézy,
- c) zhotovuje úpravy a opravy zubných náhrad,
- d) overuje medzičeľustné vzťahy a funkčnosť zubných náhrad,
- e) vykonáva všetky výkony súvisiace s činnosťami podľa písmen a) až d),
- f) určuje použitie dentálnych materiálov u osoby.

(3) Zubný technik v spolupráci s lekárom

- a) spresňuje protetické riešenia zhotovenia kombinovaných zubných náhrad, chirurgických dláh, ušných koncoviek a iných zdravotných pomôcok na základe analýz študijných modelov,
- b) skúša konštrukcie zhotovených náhrad,
- c) upravuje zubné náhrady a ich komponenty.

§ 4ca

Rozsah praxe lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

Lekár s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) vykonáva činnosti súvisiace s prijatím, prepustením, preložením, vyšetrovaním a liečbou osoby,
- b) zisťuje kompletnú anamnézu osoby,
- c) meria fyziologické funkcie osoby a sleduje vitálne funkcie osoby,
- d) indikuje a interpretuje základné laboratórne metódy a diagnostické metódy,
- e) vykonáva fyzikálne vyšetrenie osoby,
- f) aplikuje transfúzne lieky,
- g) aplikuje injekčnú liečbu, infúznú liečbu a intravenóznú liečbu,
- h) aplikuje lieky do zavedeného epidurálneho katétra,
- i) odoberá krv z artérie,
- j) zavádza žalúdočné sondy a dvanásnikové sondy, permanentné močové katétre a rektálne rúrky,
- k) vykonáva extirpáciu a sutúru malej chirurgickej rany,
- l) vykonáva základný popis röntgenologickej snímky a základný popis elektrokardiografického záznamu,
- m) extirpuje odumreté časti dekubitú a ošetruje dekubit,
- n) ošetruje diabetickú nohu,
- o) odstraňuje Redonov drén,

- p) indikuje farmakoterapiu v súlade s preskripčnými obmedzeniami a indikačnými obmedzeniami,
- q) odstraňuje bolesť ľahkého a stredného stupňa,
- r) identifikuje potreby poskytovania zdravotnej starostlivosti osoby, rodiny alebo komunity súvisiace so zmenou ich zdravotného stavu,
- s) vykonáva diagnostické zdravotné výkony a liečebné zdravotné výkony s použitím jednoduchšej prístrojovej techniky a základných laboratórnych a diagnostických metód,
- t) vedie zdravotnú dokumentáciu, analyzuje záznamy v zdravotnej dokumentácii a na základe údajov v zdravotnej dokumentácii vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
- u) vykonáva punkcie telových dutín,
- v) odporúča zdravotnú starostlivosť a spoluprácu s inými fyzickými osobami a právnickými osobami,
- w) edukuje osobu, rodinu alebo komunitu o zdravotnej starostlivosti s dôrazom na zdravie a prevenciu,
- x) poskytuje informácie súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v potrebnom rozsahu osobe, rodine alebo komunite,
- y) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- z) zabezpečuje dodržiavanie bezpečného prostredia osoby a ochranu jej intimity pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
 - aa) analyzuje zdravotný stav osoby a odosiela ju na odborné vyšetrenie na zabezpečenie včasnej diagnostiky,
 - ab) analyzuje príčiny vzniku najčastejšie sa vyskytujúcich chorôb a indikuje diagnostické vyšetrovacie metódy na ich potvrdenie alebo vylúčenie,
 - ac) asistuje pri operačných výkonoch lekárovi so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore,
 - ad) asistuje pri invazívnych zdravotných výkonoch a neinvazívnych zdravotných výkonoch.

§ 4cb

Rozsah praxe dentálnej hygieničky

(1) Dentálna hygienička s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) vykonáva dentálnohygienické vyšetrenie ústnej dutiny,
- b) vypracúva individuálny hygienický plán ošetrovania mäkkých a tvrdých tkanív v ústnej dutine,
- c) identifikuje potreby dentálnohygienickej starostlivosti osoby, rodiny alebo komunity,
- d) odstraňuje mäkké a tvrdé nánosy zo supragingiválneho priestoru a subgingiválneho priestoru do hĺbky 3 mm fyziologického sulku,
- e) leští povrch zubov profylaktickými materiálmi,
- f) vykonáva lokálnu fluoridáciu zubov,
- g) informuje ošetrojúceho zubného lekára o výsledku ošetrovania osoby,
- h) riadi dentálnohygienickú starostlivosť v závislosti od zistených potrieb osoby, rodiny alebo komunity,
- i) podieľa sa na tvorbe štandardov dentálnohygienickej starostlivosti,
- j) vedie zdravotnú dokumentáciu v súvislosti s dentálnou hygienou, kontroluje a analyzuje záznamy v zdravotnej dokumentácii a vedie výživové poradenstvo,
- k) edukuje osobu o pravidelnej a systematickej dentálnohygienickej starostlivosti, postupoch a technikách čistenia ústnej dutiny a kontroluje ich účinnosť,
- l) uskutočňuje výskum v dentálnej hygiene, monitoruje požiadavky na výskum v dentálnej hygiene a využíva výsledky výskumu v praxi,
- m) podieľa sa na praktickom vyučovaní v študijnom odbore dentálna hygiena a v študijnom odbore zubný asistent,
- n) podieľa sa na tvorbe programov na podporu ústneho zdravia obyvateľstva, zdravotnej politiky a na ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,
- o) odporúča dentálne pomôcky a dietetické potraviny,
- p) zabezpečuje hygienu prostredia a vykonáva dezinfekciu a sterilizáciu zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení pri vykonávaní dentálnohygienickej starostlivosti.

(2) Dentálna hygienička s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností na základe indikácie zubného lekára samostatne

- a) vykonáva hygienický intenzívny program mäkkých a tvrdých tkanív ústnej dutiny,
- b) pripravuje osobu na diagnostické výkony a liečebné výkony a poskytuje dentálnohygienickú starostlivosť,
- c) podáva liečivo do paradontálnych váčkov,
- d) pečatí fisúry zubov,
- e) leští výplne zubov,
- f) vykonáva slinný test,
- g) ošetruje citlivý dentín pomocou profylaktických materiálov,
- h) vykonáva bielenie zubov a iné estetické úpravy zubov,
- i) ošetruje zubné implantáty,

j) podáva povrchovú anestéziu pomocou gélu.

(3) Dentálna hygienička spolupracuje so zubným lekárom pri invazívnych a neinvazívnych diagnostických výkonoch a liečebných výkonoch.

§ 4d

Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2009

Zdravotnícky asistent, ktorý získal úplné stredné odborné vzdelanie na strednej zdravotníckej škole v študijnom odbore zdravotnícky asistent podľa predpisov platných do 31. augusta 2008 a ktorý nácvik zdravotných výkonov uvedených v § 4b ods. 3 nemal ako súčasť študijného programu, ich môže vykonávať po preškolení, ktoré zabezpečí zamestnávateľ v spolupráci s príslušnou strednou zdravotníckou školou uskutočňujúcou vzdelávanie v študijnom odbore zdravotnícky asistent.^{1a)} Preškolenie musí trvať najmenej 40 hodín primerane rozdelených na teoretickú časť a na praktickú časť. O preškolení sa vyhotoví záznam, ktorý zašle zamestnávateľ komore, v ktorej je zdravotnícky pracovník registrovaný.

§ 4e

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. marca 2017

Zdravotnícky asistent, ktorý získal úplné stredné odborné vzdelanie na strednej zdravotníckej škole v študijnom odbore zdravotnícky asistent podľa predpisov platných do 31. augusta 2013 a ktorý nácvik zdravotných výkonov uvedených v § 4b ods. 2 písm. g) a h) a § 4b ods. 3 písm. d) až f) nemal ako súčasť študijného programu, ich môže vykonávať po preškolení, ktoré zabezpečí zamestnávateľ v spolupráci s príslušnou strednou zdravotníckou školou uskutočňujúcou vzdelávanie v študijnom odbore zdravotnícky asistent.^{1a)} Preškolenie musí trvať najmenej 40 hodín primerane rozdelených na teoretickú časť a na praktickú časť. O preškolení sa vyhotoví záznam, ktorý zašle zamestnávateľ komore, v ktorej je zdravotnícky pracovník registrovaný.

§ 5

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. augusta 2005.

Rudolf Zajac v. r.

Príloha k vyhláške č. 321/2005 Z. z.

Vzor

POVERENIE PRE ZDRAVOTNÍCKEHO ZÁCHRANÁRA ALEBO SESTRU

Poznámky pod čiarou

¹⁾ Zákon č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 351/2005 Z. z.

^{1a)} Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností.

²⁾ Príloha č. 3, III. časť výnosu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 11. marca 2009 č. 10548/2009-OL, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o záchranej zdravotnej službe (oznámenie č. 98/2009 Z. z.) v znení výnosu z 9. júla 2010 č. 14016/2010-OL (oznámenie č. 338/2010 Z. z.).

³⁾ § 76 ods. 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z.

⁴⁾ Zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 719/2004 Z. z.